

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

v mil. Kč

Ukazatel	30.9.2004 (1)	30.9.2005 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	-40 516	25 748	66 264	x
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	8 805	10 247	1 442	116,4
3. Sdílené clo EU a SR - saldo	566	682	116	120,5
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	929	750	-179	80,7
5. Prostředky na účtech SFA (netermínované)	102 897	53 049	-49 848	51,6
- toho: prostředky na umořovacím účtu	97 106	46 479	-50 627	47,9
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 5)	72 681	90 476	17 679	124,5
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-72 609	-90 430	-17 821	124,5
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	72	46	-26	63,9

V 1. až 3. čtvrtletí 2005, obdobně jako v minulém roce, byly na netermínovaných účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, obchvat Plzně apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je ale méně výrazné – proti stavu k 30. září loňského roku je letos nižší o více než 50 mld. Kč.

Ke konci září 2005 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši **90,5 mld. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 5 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 25,7 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 634,1 mld. Kč a výdaji ve výši 608,3 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 10,2 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 114,4 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 104,2 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,7 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 4,6 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,0 mld. Kč) a do státního rozpočtu (0,9 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,7 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (4,8 mld. Kč) a převodem (4,1 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 53,0 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na netermínovaných účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 46,5 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,4 mld. Kč, na účtu pro úhradu restitucí a ostatních účelových prostředků pro Ministerstvo zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků určených pro důchodovou reformu 0,6 mld. Kč, na účtech prostředků z úvěrů EIB na dálniční obchvat Plzně ve výši 0,4 mld. Kč a na odstraňování škod z povodní roku 2002 v částce 0,2 mld. Kč, dále na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní /mimo prostředků z úvěru EIB/ 0,3 mld. Kč a dalších).

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2005, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti loňskému 1. až 3. čtvrtletí nepatrně zhoršilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků

na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 236 mil. Kč proti 221 mil. Kč v loňském roce. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání nižší (34,2 mld. Kč proti loňským 45,2 mld. Kč) a tím byl nižší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (34,0 mld. Kč proti 45,0 mld. Kč). Souvisí to především s poklesem stavu netermínovaných vkladů SFA, zatímco saldo státního rozpočtu se v průběhu čtvrtletí vyvíjelo výrazně příznivěji. Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí letošního roku bylo schodkové ve výši -7,2 mld. Kč, zatímco v loňském 1. až 3. čtvrtletí byla tato hodnota podstatně vyšší -29,9 mld. Kč. Meziroční pokles průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv byl vykázán ve výši 35,5 mld. Kč, a byl ovlivněn poklesem prostředků na umořovacím účtu získaných emisemi státních dluhopisů o 50,6 mld. Kč, zatímco zůstatky na účtech účelových prostředků ve svém souhrnu mírně vzrostly - o 779 mil. Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní):

	v mil. Kč					
	Saldo běž. hospod. SR	Zůstatky účtů pro převod daní FÚ, SF a EU	Netermínované vklady SFA	Souhrnný účet SP	Financování SP	Celková pozice SP
	1	2	3	4=1+2+3	5	6=4+5
průměrné denní stavy (počítáno na pracovní dny)						
leden - září 2005	-7 200	7 104	34 332	34 236	-34 000	236
2004	-29 866	5 220	69 843	45 197	-44 976	221
rozdíl	22 666	1 884	-35 511	-10 961	10 976	15

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září letošního roku **představoval 34,2 mld. Kč** a proti loňskému 1. až 3. čtvrtletí se snížil o 11,0 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-7,2 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní finančních úřadů, státních fondů a EU (+7,1 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech netermínovaných vkladů státních finančních aktiv (+34,3 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 34,0 mld. Kč** (ve stejném období minulého roku to bylo 45,0 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **0,2 mld. Kč** a proti stejnému období minulého roku zůstal téměř nezměněn.

Výnosy z operací při řízení likvidity s poukázkami ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce září představovaly 495 mil. Kč (ve stejném období roku 2004 činily 752 mil. Kč), **náklady na státní pokladniční poukázky** dosáhly 8 mil. Kč.